

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/168/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320010065
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2320010065.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa v trestnej veci obžalovanej W. H., pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej a prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 09.09.2020 pod sp. zn. 31T/7/2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.03.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovanej W. H., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom: U. T. D. č. XXX, t.č. vo výkone väzby v ÚVV Leopoldov v inej trestnej veci,

u k l a d á :

Podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l/, písm. n/ Trestného zákona, § 37 písm. m/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Výroky o vine a ochrannom opatrení zostávajú týmto zrušujúcim rozsudkom nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uznal obžalovanú W. H. vinnou zo spáchania prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 10.05.2018 v čase okolo 15.15 hod. vo Váhovciach v obývacej izbe rodinného domu so súpisným číslo 952 v dámskej kabelke prechovávala vrečko s obsahom 3 152 mg sušených húb, obsahujúce psilocín, čo predstavuje 1 obvyklú jednorazovú dávku drogy, plastové vrečko s tlakovým uzáverom s obsahom ružovej tablety štvorcového tvaru, na jednej strane s vyobrazenou hlavou býka a na druhej strane s poliaccou ryhou, o hmotnosti 422 mg, obsahujúcou 3,4-metyléndioxymetamfetamín (MDMA) s priemernou koncentráciou 25 % hmotnostných, čo predstavuje 1 obvyklú jednorazovú dávku drogy,

a časť oranžovej tablety, na jednej strane s neurčeným vyrazeným logom, o hmotnosti 189 mg, obsahujúcou MDMA s priemernou koncentráciou 18,9 % hmotnostných, čo predstavuje 1 obvyklú jednorazovú dávku drogy, ktoré si predtým v presne neistenom čase, nezisteným spôsobom zadovážila a prechovávala pre vlastnú spotrebu, pričom v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov sú psilocín a MDMA zaradené do I. skupiny psychotropných látok.

Za tento prečin uložil okresný súd obžalovanej podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 4 a § 41 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m) a § 42 ods. 1 Trestného zákona, súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obžalovanú na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zároveň zrušil výrok o treste uloženom obžalovanej trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/5/2019 zo dňa 22.01.2019, doručený obžalovanej dňa 10.04.2019 a právoplatný dňa 19.04.2019, ako aj ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona uložil obžalovanej i ochranné liečenie protitoxikomanické ústavnou formou.

Okresný súd napadnutý rozsudok odôvodnil v rozsahu č. I. 161-163 spisu.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaná W. H. i prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta.

Obžalovaná prostredníctvom obhajcu v písomnom zdôvodnení odvolania po úvodnej rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku uviedla, že rozsudok napáda v časti výroku a to v celom rozsahu. Namietala totiž, že okresný súd aj napriek tomu, že od začiatku napomáhala OČTK pri objasnení predmetnej trestnej činnosti, v konaní pred súdom učinila vyhlásenie v zmysle § 257 ods.1 písm. b) Tr. por. jej nepriznal poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Tr. zákona, čo je v rozpore so zákonom. Pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich i priťažujúcich okolnostiach mal okresný súd vzhľadom na zásady ukladania trestov v zmysle § 34 Tr. zák. ukladať trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby, resp. upustiť od uloženia súhrnného trestu, preto považuje súhrnný nepodmienečný trest v uloženej dĺžke trvania 2 rokov za neprimerane prísny. Taktiež poukazovala na to, že je v súčasnosti vo výkone väzby, trestnú činnosť nepácha, návykové látky nepožíva, tieto jej už nechýbajú, má záujem sa starať o dieťa. Navrhla preto napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta v písomnom zdôvodnení odvolania uviedla, že rovnako napáda výrok o treste v napadnutom rozsudku považujúc ho za vydaný v rozpore so zákonom, nakoľko v danom prípade neboli podľa jej názoru splnené podmienky pre ukládanie súhrnného trestu, ale mal byť ukladaný trest samostatný.

Skutok, ktorý je predmetom tohto trestného stíhania spáchala obžalovaná dňa 10.05.2018, teda skôr, ako bol vyhlásený rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn.: 2T/ 51/18 zo dňa 12.09.2018, toho istého dňa právoplatný /za skutok spáchaný dňa 27.08.2017/. Je potrebné sa stotožniť s vysloveným názorom okresného súdu v tom smere, že tieto trestné činy nie sú v súbahu, avšak prokuratúra je toho názoru, že vyhlásením rozsudku Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 2T/51/18, teda vyhlásením odsudzujúceho rozsudku za iný trestný čin obžalovanej bol pretrhnutý viacčinný súbeh medzi stíhanou trestnou činnosťou spáchanou pred vyhlásením tohto rozsudku a trestným činom /prečinom ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Trestného zákona/ spáchaným, resp. dokonaným dňa 31.10.2018, teda až po vyhlásení tohto rozsudku. Z uvedeného dôvodu má za to, že v prípade odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/5/2019 zo dňa 22.01.2019 nejde o súbeh trestných činov a preto uloženie súhrnného trestu odňatia slobody vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/5/2019 zo dňa 22.01.2019 neprichádza do úvahy.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má za to, že obžalovanej je potrebné uložiť samostatný trest a to nepodmienečný trest odňatia slobody pri zohľadnení jednej poľahčujúcej okolnosti /§ 36 písm. 1)/ a jednej priťažujúcej okolnosti /§ 37 písm. m)/ Trestného zákona v trvaní 8 mesiacov, ktorý možno považovať za trest primeraný z hľadiska individuálnej i generálnej prevencie.

Z uvedeného dôvodu preto navrhla, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Galanta vo výroku o treste a súčasne, aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci rozhodol sám rozsudkom.

Obžalovaná sa písomne vyjadrila k odvolaniu prokuratúry s tým, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s jej názorom ohľadom ukladania samostatného trestu, nakoľko v danom prípade sa jedná o recidívu a nejde o viacčinný súbeh trestných činov.

Konanie na odvolacom súde :

Zástupca Krajskej prokuratúry v Trnave na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na podanom odvolaní a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť vo výroku o treste a uložiť obžalovanej zákonný samostatný trest.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obžalovaná zotrvala na podanom odvolaní, poukazovala na totožné dôvody uvedené i v písomnom odôvodnení odvolania, pričom navrhla napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušiť a uložiť trest samostatný, zákonný a spravodlivý.

Krajský súd, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaných odvolaní, podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podali odvolatelia odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a tak zistil, že odvolania obžalovanej ako i okresnej prokurátorky sú čiastočne dôvodné.

V prvom rade krajský súd v danej veci konštatuje, že obžalovaná na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09.09.2020, po zákonom poučení, urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, t.j. že je vinná zo páchania skutku uvedeného v obžalobe, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c/,d/,f/,g/,h/ Tr. por., a po návrhu prokurátora prijaté súdom, s tým, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa obžalovaná priznala, sa nevykoná a vykonajú sa výlučne dôkazy súvisiace s výrokom o druhu a výmere trestu, ako i dôkazy súvisiace s uložením ochranného opatrenia.

Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd ma za potrebné iba uviesť, že nezistil zásadné porušenie práva obžalovanej na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine a keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie oboma odvolateľmi len čo do výroku o uloženom treste odňatia slobody, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len tento napadnutý výrok a (mimo iného) zistil, že okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanej na hlavnom pojednávaní nepostupoval dôsledne podľa druhého dielu prvej hlavy Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorý stanovuje základné zásady ukladania sankcií, hlavne čo sa týka zásad ukladania súhrnného trestu.

Zaoberajúc sa vecnými námietkami prokurátorky obsiahnutými v podanom odvolaní (ku ktorým sa neskôr pridala i obžalovaná) v rámci prieskumného konania odvolací súd konštatuje, že odvolanie prokurátorky v plnom rozsahu korešponduje jednak so zistenými skutočnosťami, ktoré sa týkajú odsúdení obžalovanej W. H. a ich časovej postupnosti a jednak príslušnými ustanoveniami Trestného zákona, najmä pokiaľ ide o ukladanie súhrnného trestu.

Podľa § 42 ods.1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom I. stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods.2 Trestného zákona spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatel'ovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom.

V kontexte vyššie citovaných ustanovení vzhľadom na zistené skutočnosti majúce svoju relevanciu vo vzťahu k ukladaniu druhu trestu a jeho výmery je nutné konštatovať zjavnú nesprávnosť v postupe okresného súdu, keď pri ukladaní trestu obžalovanej okresný súd súčasne zrušil výrok o treste uložený jej trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/5/2019 zo dňa 22.01.2019, právoplatný dňa 19.04.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, hoci je z vykonaného dokazovania zrejmé, že v momentálne prejednávanej trestnej veci nejde o zbíhajúcu sa trestnú činnosť s trestnou činnosťou, za ktorú bola odsúdená citovaným rozhodnutím, ale o recidívu, nakoľko zbíhajúca sa trestná činnosť obžalovanej, za ktorú bola odsúdená v citovanom rozhodnutí súdu bola spáchaná (resp. dokonaná) dňa 31.10.2018. Skutok, ktorý je predmetom tohto trestného stíhania spáchala obžalovaná dňa 10.05.2018, teda skôr, ako bol vyhlásený rozsudok Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 2T/51/18 zo dňa 12.09.2018, právoplatný toho istého dňa /za skutok spáchaný dňa 27.08.2017/, čím bol pretrhnutý viacčinný súbeh medzi stíhanou trestnou činnosťou spáchanou pred vyhlásením tohto rozsudku a trestným činom /prečinom ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Trestného zákona/ spáchaným, resp. dokonaným dňa 31.10.2018, teda až po vyhlásení tohto rozsudku. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd mal obžalovanej za momentálne súdenú trestnú činnosť ukladať nie súhrnný trest odňatia slobody vo vzťahu k iným odsúdeniam, ale trest samostatný.

Toto pochybenie okresného súdu na základe odvolania okresnej prokurátorky napravil odvolací súd tým, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a následne v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku a príslušných zásad pri ukladaní trestu pristúpil k ukladaniu samostatného trestu obžalovanej.

Pri určovaní druhu a výmery trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona a § 34 ods. 5 Trestného zákona vo vzťahu k ustanoveniu § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 4 Trestného zákona odvolací súd skúmal pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, pričom zistil, že obžalovanej W. H. priťažuje v zmysle § 37 písm. m/ Trestného zákona tá skutočnosť, že už bola za trestný čin odsúdená (dokonca momentálne súdenú trestnú činnosť spáchala v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmieneného odsúdenia), na strane druhej poľahčuje jej nie jedna okolnosť a to okolnosť uvedená v § 36 písm. l/ Trestného zákona t.j., že sa priznala k spáchanému trestnému činu a trestný čin úprimne oľutovala (tak ako to konšatoval prvostupňový súd v napadnutom rozsudku), ale podľa názoru odvolacieho súdu jej možno priznať i poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zákona, a to, že napomáhala pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom.

Napomáhanie pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom, ktoré sú na to určené, t.j. polícii, vyšetrovateľovi, prokurátorovi, súdu. Predpokladá to jeho aktívnu účasť, ktorá musí byť zameraná na trestný čin, ktorý sám spáchal. Môže však ísť aj o objasnenie trestnej činnosti iných páchatelov. Napomáhanie zo strany páchatela môže mať rôznu formu a bude spočívať predovšetkým v uvedení všetkých rozhodujúcich skutkových okolností trestného činu, v označení prameňa dôkazov a pod. Hodnotenie významu tejto poľahčujúcej okolnosti bude závisieť predovšetkým od toho, aké iné možnosti, okrem pomoci páchatela, mali orgány činné v trestnom konaní na objasnenie trestného činu.

Z obsahu spisu je zistiteľné, že obžalovaná už vo svojej výpovedi pred vyšetrovateľom v procesnom postavení obvinenej zo dňa 14.08.2019 (a teda už v úvodnej fáze trestného konania) a následne i dňa 03.06.2019 sa v celom rozsahu priznávala k zaisteným drogám nájdeným pri domovej prehliadke (konkrétne v hnedej dámskej kabelke), pričom veľmi podrobne popísala ich pôvod, množstvo, dôvod ich držania a podobne, a teda je zrejmé, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zákona sa v danom prípade neviaže na vyhlásenie výlučne o vine obžalovanej (čo by bolo v rozpore so zjednocujúcim stanoviskom Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 44/2017 z 27. júna 2017, ktoré sa zaoberalo otázkou možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a l) Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku), ale k aktívnemu konaniu obžalovanej, ktoré spočívalo v objasnení momentálne prejednávanej trestnej činnosti a preto je odvolací súd toho názoru, že priznanie poľahčujúcej okolnosti obžalovanej podľa § 36 písm. n) Tr. zákona je plne dôvodným.

Za danej situácie, keďže podľa § 38 ods.3 Trestného zákona u nej prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, nad priťažujúcou okolnosťou, bol odvolací súd povinný znížiť pri ukladaní trestu hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Nakoľko zákonodarcom stanovená základná trestná sadzba pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona je až na 3 roky, postupom uvedeným v § 38 ods. 3 Trestného zákona znížená horná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby takto predstavuje 2 roky.

Odvolací súd mal za to, že trest odňatia slobody pre obžalovanú vo výmere práve 6 mesiacov nepodmienečne, t.j. pri spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby je vzhľadom na povahu jej činu, na osobné pomery, na závažnosť jej konania, na spôsobený následok, jej motív ako i možnosti jej nápravy primeraný a zodpovedajúci požiadavkám tak generálnej, ako i individuálnej prevencie.

Preto jej odvolací súd uložil trest odňatia slobody v tejto výmere, pre výkon ktorého ju v zmysle § 48 ods.2 písm. a/ Trestného zákona zaradil do ústavu s minimálnym stupňom strázenia, pretože v posledných 10-tich rokoch nebola vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Obžalovaná by si mala v danej súvislosti uvedomiť, že pre trest je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatel'a a že sa ukladá v závislosti od závažnosti činu, ktorý je rozhodujúcim pre stanovenie druhu trestu a jeho výmery, pričom jeho prioritný účel sa dosahuje predovšetkým ukladaním trestov a ich výkonom. Vychádzajúc však zo zásady humanity treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. Podľa názoru odvolacieho súdu uložený trest odňatia slobody (odvolacím súdom, no iba pri čiastočnej akceptácii odvolania prokuratúry) naznačenú nevyhnutnú mieru spĺňa. K naplneniu účelu trestu totiž prispieva aj jeho preventívne pôsobenie, keď hrozba trestu formulovaného v trestnom kódexe odrádza verejnosť od páchania trestnej činnosti, pričom intenzita tejto prevencie rastie so zvyšovaním vedomia verejnosti o neodvratnosti a spravodlivosti trestov, ktoré i reálne postihne osobu páchajúcu takýto druh trestnej činnosti.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a vyjadrené úvahy, preto rozhodol Krajský súd v Trnave tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.